

ARHIEPISCOPIA SUCEVEI ȘI RĂDĂUȚILOR MĂNĂSTIREA PUTNA

Cont nr. R098 RNCB 0241 0230 3750 0001 B.C.R. Rădăuți

E-mail: manastirea@putna.ro, site: www.putna.ro

Adresa: Loc. Putna, jud. Suceava, cod 727455

Tel.: 0230 414 055, fax: 0230 414 119

Cod fiscal 7322399

Nr. 152 din 20.06.2013

Către: Agenția pentru Protecția Mediului Suceava
Str. Bistriței 1A, Suceava
Dir. ing. VASILE OȘEAN

Spre știință: 1. Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Suceava
2. Agenția Națională pentru Protecția Mediului – București
3. Ministerul Mediului – Departamentul pentru Ape, Păduri și Piscicultură

CONTESTAȚIE AVIZ DE MEDIU

Prin decizia 42/11.06.2013, Agenția pentru Protecția Mediului Suceava a emis avizul favorabil de mediu pentru S.C. Prospecțiuni S.A. București, considerând că:

„proiectul <LUCRĂRI DE PROSPECTIUNE SEISMICĂ TRIDIMENSIONALĂ ÎN ZONA BRODINA> propus a fi în vecinătatea localităților Brodina, Vicovu de Sus, Sucevița, Ciumîma, jud. Suceava în situl NATURA 2000 ROSCI 0328 Obcinile Bucovinei nu se supune evaluării impactului asupra mediului și nu se supune evaluării adecvate”.

Proiectul de prospecțiuni pentru descoperirea rezervelor de gaze naturale și gaze de sist presupune, printre altele, executarea de foraje și folosirea masivă a dinamitei pe raza Mănăstirii și a comunei Putna, în perioada 1.06-30.12.2013.

Mănăstirea Putna, ca unitate de cult–monument istoric și proprietar de teren și clădiri pe raza comunei Putna, aflată chiar în mijlocul perimetrului de proiect aprobat, având calitatea de persoană interesată și vătămată în drepturi, CONTESTĂ avizul favorabil emis de Agenția pentru Protecția Mediului Suceava pentru proiectul S.C. Prospecțiuni S.A. București, deoarece este dat cu încălcarea dispozițiilor legale (Legea Apelor 107/1996 și regimul general de protecție a apelor, HG 445/2009 privind proiectele cu impact asupra mediului, L 422/2001 privind monumentele istorice), și pune în pericol grav izvoarele de apă ale Mănăstirii Putna și comunei Putna, precum și integritatea monumentului istoric Mănăstirea Putna.

Avem dovezi certe că S.C. Prospecțiuni SA, în documentația sa pentru obținerea avizului de mediu, a ascuns informații esențiale care dacă ar fi fost cunoscute sau ar fi fost evaluate responsabil de Agenția pentru Protecția Mediului Suceava, ar fi dus la refuzul eliberării avizului de mediu, astfel:

1. S.C. Prospecțiuni S.A. folosește substanțe explozive periculoase

- În perimetrul de cca. 304 km² al proiectului, din discuțiile dintre reprezentanții Mănăstirii Putna și cei ai S.C. Prospecțiuni, asistate de martori, a reieșit că S.C. Prospecțiuni va amplasa linii seismice din 400 în 400 metri, săpând gropi pe fiecare linie la câte 50 metri, la 5-10 metri adâncime, deci în total cca. 15.000 gropi;
- În majoritatea acestor gropi, din documentele S.C. Prospecțiuni a rezultat că va fi detonată câte o cantitate de explozibil: câte 0,5 kg dinamită sau între 1-2,5 kg explozibil tip *rioseis* sau *riodet*, în total cca. 7.500 kg dinamită, sau între 15.000-37.500 kg explozibil *rioseis-riodet*;
- Șocurile seismice ale acestor explozii la 5-10 metri adâncime sunt înregistrate pe raza a sute de metri, dar unda de șoc se propagă până la distanța de 10 km, cu efecte necontrolate asupra izvoarelor de apă, pânzei freatice, bazinelor de sulf din subsol sau structurilor de rezistență ale clădirilor;

2. HG 445/2009, Anexa 2, indică evaluarea de mediu asupra proiectelor ce folosesc substanțe explozive

- Anexa 2, care conține „Lista proiectelor pentru care trebuie stabilită necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului”, vorbește la pct. 11, lit. h) de „Instalații pentru recuperarea sau distrugerea substanțelor explozive”, iar la pct. 13, lit. a) de „Orice modificări sau extinderi... ale proiectelor prevăzute în anexa nr. 1 sau în prezenta anexă, deja autorizate, executate sau în curs de a fi executate, care pot avea efecte semnificative negative asupra mediului”;
- detonarea dinamitei sau a explozibilului *rioseis-riodet* înseamnă fără nici un dubiu distrugerea unei substanțe explozive, iar pentru faptul că este vorba de 15.000 de detonări, la 5-10 metri adâncime, a între 7.500–37.500 kg explozibil, din aceasta reiese clar impactul grav asupra mediului și obligativitatea evaluării de mediu;

3. Ascunderea de informații esențiale de către S.C. Prospecțiuni și/sau neglijența administrativă culpabilă a Agenției pentru Protecția Mediului Suceava

- HG 445/2009, Art. 13 (1): „Informațiile pe care titularul de proiect are obligația să le furnizeze potrivit prevederilor art. 11 alin. (1) trebuie să includă cel puțin următoarele aspecte: c) datele necesare pentru identificarea și evaluarea principalelor efecte pe care proiectul le poate avea asupra mediului”;
- Declarație falsă sau incompletă a S.C. Prospecțiuni, pct 1. lit. e) din cadrul Avizului de Mediu: „emisiile poluante, inclusiv zgomotul și alte surse de disconfort: în perioada lucrărilor de construire, zgomotul va fi generat de utilajele și mijloacele de transport, nefiind afectate zonele locuite”;
 - nu se spune nimic despre șocurile seismice din subsol;
- Afirmatie neresponsabilă sau nedocumentată a APM Suceava, pct II. lit. c) din cadrul Avizului de Mediu: „II. c). Proiectul nu provoacă o deteriorare semnificativă și nici o pierdere a habitatelor naturale din zona în care se va implementa”;
 - 15.000 explozii presupun o deteriorare semnificativă a straturilor solului, a pânzei freatice, și deci a bazei de susținere a întregului ecosistem;
- Declarație falsă a S.C. Prospecțiuni, pct 1. lit. f) din cadrul Avizului de Mediu: „riscul de accident: pe perioada execuției și funcționării obiectivului este redus, nu se utilizează substanțe periculoase...”;
 - este imposibil să nu considerăm 7.500–37.500 kg explozibil substanțe periculoase;
- Declarație ambiguă a S.C. Prospecțiuni, pct 2. lit. h) din cadrul Avizului de Mediu: „2. Localizarea proiectului. h) peisajele cu semnificație istorică, culturală și arheologică - nu este cazul”;
 - chiar dacă detonările se fac în extravilanul localității Putna, șocurile seismice se propagă la kilometri distanță, cu potențial distructiv pentru monumentele istorice ale comunei: complexul monahal Măn. Putna, Biserica de lemn „Dragoș-Vodă”, Chilia Sf. Daniil Sihastrul etc.
- Declarație falsă a S.C. Prospecțiuni, pct 3. lit. a) din cadrul Avizului de Mediu: „Extinderea impactului, aria geografică și numărul de persoane afectate - lucrările ce urmează a fi executate nu vor avea un impact negativ asupra factorilor de mediu și nu vor crea un disconfort pentru populație pe perioada execuției lucrărilor”;
 - exploziile afectează direct pânza freatică și straturile solului, iar la distanță, unda de șoc de până la 10 km presupune că aria afectată nu este de 304 km², ci de aproape 1.406 km² (1/6 din teritoriul județului Suceava);
- În ansamblu, S.C. Prospecțiuni a vorbit doar de pagubele de la suprafață, fără să evalueze în nici un fel efectele seismice asupra pânzei freatice și straturilor solului.

4. Imposibilitatea științifică a controlării efectelor exploziilor asupra apei freatică, straturilor solului și rezistenței clădirilor

- La întâlnirea avută cu viețuitorii Mănăstirii Putna (licențiați în Geografie, Geologie, Silvicultură, Fizică, Matematică, Drept), miercuri, 19 iunie 2013, la Putna, reprezentanții S.C. Prospeccțiuni au recunoscut că, deși sunt cel mai avansat organism din România d.p.d.v. al cunoștințelor seismice (dotați cu PPV Metre, Vibratoare mecanice, stații seismice etc.), nimeni nu poate să măsoare cu exactitate efectele exploziilor asupra izvoarelor din sol, straturilor solului și rezistenței clădirilor;
- S-a admis că nu există nici o lege sau un act normativ clar pentru prospeccțiunile seismice în România, studii științifice aplicate sau institute cu o competență pluridisciplinară în domeniile geologie, geodezie, hidrologie și fizică, pe care le-ar presupune activitatea de detonări seismice în sol, întreaga activitate făcându-se prin experimente relative la fața locului;
- Reprezentanții S.C. Prospeccțiuni au mai recunoscut, de comun acord cu toți părinții prezenți ai Mănăstirii Putna, că nimeni, cu tehnologia actuală disponibilă, nu poate să cunoască precis localizarea deosebit de complexă a apelor și izvoarelor subterane, confluența lor, mișcările lor, interacțiunea lor cu alte substanțe sau gaze din sol;
- De asemenea, reprezentanții S.C. Prospeccțiuni au admis că oricât de avansată ar fi radiografierea solului prin unde seismice, nu vor putea distinge decât straturi mari de rocă, și nicidecum fisuri, crăpături, pungi de gaze sau alte elemente de detaliu, și, în consecință, nici nu pot cunoaște efectul detonării dinamitei în preajma acestora;
- Singurele garanții oferite de reprezentanții S.C. Prospeccțiuni S.A. au fost compensațiile bănești ulterioare producerii daunelor de mediu, invocarea anilor de experiență în domeniu și a lipsei plângerilor individuale – afirmație neverificabilă, cu atât mai mult cu cât tendința generală a unor astfel de firme este de a nega legătura de cauzalitate între exploziile din sol și infestarea izvoarelor sau slăbirea rezistenței clădirilor;
- La finalul discuției, reprezentanții S.C. Prospeccțiuni au recunoscut că sunt depășiți științific de efectele tehnologiei lor asupra mediului, de complexitatea deosebită a rețelei hidrografice subterane, a componentelor lichide sau gazoase din sol, precum și de imperceptibilitatea șocurilor acumulate în structurile de rezistență ale clădirilor.

5. A.P.M. Suceava, avea, potrivit HG 445/2009, obligația să consulte comunitatea locală înainte de emiterea avizului, inclusiv pentru proiecte prevăzute în Anexa 2, cu atât mai mult cu cât presupun un impact major asupra solului, apelor și, indirect, clădirilor

- Art. 14(3): „Raportul privind impactul asupra mediului este supus comentariilor publicului interesat, ale cărui propuneri/ recomandări sunt luate în considerare în etapa de analiză a calității acestuia”.
- Art. 15(2): „Autoritățile publice pentru protecția mediului aduc la cunoștința publicului, din timp și cel mai târziu imediat ce informația poate fi furnizată în mod rezonabil, prin anunț public sau prin afișare pe pagina de internet, următoarele aspecte:
 - a) orice solicitare de acord de mediu;
 - f) locul, orarul și mijloacele prin care informațiile relevante sunt puse la dispoziția publicului;
 - g) modalitățile de participare a publicului, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1) și (2)”
- Art. 18: „Rezultatele consultărilor și informațiile obținute potrivit prevederilor art. 7 și art. 11-17 se iau în considerare în emiterea acordului de mediu și a aprobării de

dezvoltare, respectiv în respingerea solicitării acordului de mediu și a aprobării de dezvoltare pentru proiectele publice sau private care fac obiectul prezentei hotărâri”

- reprezentanții S.C. Prospecțiuni au recunoscut că sunt depășiți științific de efectele tehnologiei lor asupra mediului, de complexitatea deosebită a rețelei hidrografice subterane, a componentelor lichide sau gazoase din sol, precum și de imperceptibilitatea șocurilor acumulate în structurile de rezistență ale clădirilor.

Pentru toate motivele de mai sus, Mănăstirea Putna a interzis, prin refuzul scris nr. 145/17.06.2013, accesul și orice lucrări ale S.C. Prospecțiuni pe terenul proprietate a Mănăstirii Putna, precum și în limita legală a 200 metri de la perimetrul exterior al monumentului istoric. Acestea însă nu sunt deloc suficiente atâta timp cât detonările seismice se fac pe alte terenuri din raza comunei Putna, unde se găsesc izvoarele de apă ale întregii comune, iar șocurile seismice pot afecta rezistența clădirilor monumente istorice de la distanță de câțiva kilometri.

De altfel, aducem în atenție că nu numai exploatarea resurselor naturale, ci și „protejarea monumentelor istorice este parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local” (art. 10 alin. 2 din Legea 422/2001 privind monumentele istorice).

Având în vedere că:

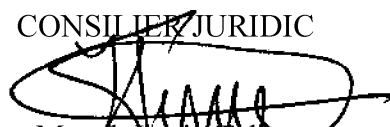
- prin ascunderea unor informații esențiale privind impactul proiectului S.C. Prospecțiuni asupra solului, subsolului, apelor și clădirilor, ați fost induși în eroare și ați emis un aviz favorabil de mediu pentru acest proiect;
- menținerea cu bună știință a acestui aviz v-ar atrage culpa administrativă și v-ar face responsabili de producerea a aproape 15.000 cutremure de mică intensitate în Bucovina într-un singur an, cu efecte necontrolate, în preajma atâtor monumente istorice, a apelor și a resurselor naturale ale multor localități (Putna, Vicovu de Sus, Vicovu de Jos, Sucevița, Brodina etc.);
- sunteți obligați să vă revizuiți decizia în cazul apariției unor informații noi, substanțiale, de natură să schimbe cu totul impactul proiectului, așa cum se menționează în însuși avizul de mediu: „Dispoziții finale: Prezenta decizie se poate revizui, în cazul în care se constată apariția unor elemente noi, necunoscute la data emiterii”

noi, Mănăstirea Putna, în calitate de unitate de cult-monument istoric, proprietar de teren pe raza comunei Putna, parte vătămată atât direct cât și indirect prin proiectul S.C. Prospecțiuni, precum și în numele tuturor locuitorilor afectați ai comunei Putna și ai localităților din întregul perimetru al proiectului, **cerem în mod ferm retragerea autorizației de mediu nr. 42/11.06.2013 emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Suceava, și, în consecință, oprirea definitivă a proiectului „LUCRĂRI DE PROSPECȚIUNE SEISMICĂ TRIDIMENSIONALĂ ÎN ZONA BRODINA” al S.C. Prospecțiuni S.A. București.**

Cu stimă,

STAREȚUL MĂNĂSTIRII SUCEVIȚA

Arhimandrit Melchior

CONSILIER JURIDIC

Monah Iustin Taban